

Россияга үбү-харчлыг тутууга араас финан-
совой структуралар тариллалээр. Быйыл Саха
Республикабидеаг улуустардаагы финансовой-
казначейский управленнелар тариллыбиттэр.
Дьон-сирэ артыгусар олох эрдэстэри казначей-
ствонна кытары хоһуналлаларын курдук өйдө-
бүл баар. Итинэн сибээстээн, Чурунчытаагы
федеральный казначейство отделениетын сала-
һааччыта, Росийский Федерации бастакы ки-
лидстаах советнига Ивонентий Константинович
МАТВЕЕВТА арайах бондуруска эппэттири-
гэр көрдөстүбүт.

казначействоытыгар киирбит нолуок барыта кинигэ барар диэн сурах оруна суох. Үлэһиһлэр федеральнай нолуоктарга кинигэ эрэ уларыһыы бэрэ-зоммалабыт телебүрдэртэн кинэр нолуок (НДС) былырын 25 % олохтоох бюджетка кинэр буолларгына, быйыл 100 % барыта федеральный бюджетка барар, ол олугтар дохуоттан итлаллар нолуок (налоговый) былырын 16 % федеральной бюджетка барар эбит буолларгына, быйыл 1 % эрэ барар. Онон уонсай тэнгисини онорор буоллахха, дохуот республикада киниритэ былырынэнны таһымтан улахан кычыйаһына суох.

Ы.: Тэрилтэн үлэтигтэн кэсепи түсепэнкин ээ?

З.: Улууустаары казначейство 10 үлэһиттээх. Коллектив өдөр, үлэһиттэр государственнай сулуусна сокууланан аттестацияны баран үлэлэрин сүннүһүн ризаад икэрмилэр, идэлэрин таһымна урдэтинго ирдэбиллэри буулар. Улуууса саага, казначей диил идрэи динник баһылаабыт үлэһиттэригэр буолаллар Калкенина Н. Н., Максимова В. И., Посельская М. В., Эмертова П. К., Иванова А. Н., Скрибина А. В.

Төрийн тэбт үлэгт-хамнаа 4 огдлоорынш сүүрн-
нэр: дохуот, ороскуот, хонтуруол уонна фиввисонай
хааччийны. Дохуот огдло-төрийн тэбт, биирдин-
лээн дьонтои киирэр нолуоктары, хомуурдари бигэр-
гетиллэбит нормативтарынан казначейство счегун но-
нүө бюджеттарга тыйрар, бюджеттар дохуоттаах
чаастара туолан ийиитигэр оперативнай отчуоттары
түһэрэр. Казначейство счегун нөүгө нолуоктары, хо-
муурдар киирэн бюджеттарынан үлээһинлэхтэрэнтөө
ыла бюджетка дохуот бириэмэтигэр кииримтэ түбүс-
та, киирбит нолуоктары бюджеттарга нормативтары
нан үлэлэри уонна ону хонтуруоллааһын казначей-
ство отчуотун кытаанахтык түтүбүллэр, ирдэбиллэр.

Оросуудт өдгөөх улаус нийгэр баар федеральнй суоталаах бюджетнй тэрилтэлэр үгтэрин нэзначейство счотун нөхүө аһамыт, ыстатынахларынан аһарар ону сыалынан туттуулуутугар эрдэтээни контуруолу олохтуур. Итинн таһынан тус сыаллаах программала рынан бу отдал нөхүө үбүлэрийлэр: сайынны оу лаадырдарын тэрийни, ыарынах оворлого материалы компенсациялар, радиацияга түбэсчигтэргэ ком пенсациялар, ойуур баһаарын умудларыга, таһаҕа ны таһыа ороскуотун, почтовой сибээс почотун са былга. о. д. д.

Хонтуруул отдела улууса Федеральной бюджет
тай нэлэр үбү мээстэтгигэр аялынаа туһанынны ба
робьэрэлиир, бааныар шөгүө полувотар айһылыры
сүрүнүүр.

Ы.: Казначейская система инициатива өртүгөр хайда
сөлдмөр?

Э.: Российская Федерацияда казначейской системээрлэлэн үлээлэгитэ 9-с шалыгар барда. Бу государство үбүн урукжу советской тутултад нэһөрүүтэ сангдымы финансовой системада киллэрингэ кылгас болдох. Билингити туругуан Оборона министерствотыттан ураты бары федеральной ведомстволар киллэрнэ, үлгөрү барыта федеральной казначейство монго аһаар контуруоллалар. Күнниги сылардаагы практика көрдөрбүтүнэ, бюджет үбүн туттууга уонна государствоттуттан балаһыанньаны бигэ оңорууга казначейскайык бөйөтүн подүүстээбин уонна наадалаагын да каластаа. Салгым үлэллэргэ кыах биирэн, 1999 с. РФ Правительствота федеральной казначейство органиарын 2000—2004 сс. саймьинарыгыга тус сыаллаах программаны бигэртээбитэ. Ол программа чэрчитинэ сүрүннээн материальной-технической базаны халгатыыга, информатционной системаны олоххо киллэрингэ, кадртары бэлэмизэллэргэ, ону тэпэ киирэр дохуоттары уонна ороскуоттары биир кэлим казначейскай счелка киллэрини көндөспүтүн олохтоолуунга үлэ бар.

А. СЛЕПЦОВ концертта.

П. С. Федоров бигр санаалзахтарын кытта пэрсү-
лүүтүгэр партия үлэтин-хамнаһын, кытар далайла-
рын, политической олоххо позициятын туһунан ки-
сэстэ уонна улууска «Единство» партия бастагы чи-
лиэннэригэр үлэлэп-хамсаан республикабытыгар бигр
улахан, үчүгэй үлэлээх тарилто буолууг диэн бада са-
наатын этэн туран анал дэстабырыаммалары, значок-
тары туттарда.

6CO₂ 1500D.

Үнүс тыһымача сымалары өңөйөн ХХІ үнүсө үктөнүн сир-дойду ахсын сагалыым көрүүнү, үнүсө хамнаска өрө тартылдымын, сэргэхсийтүүнү килээрде.

Үйлээр алтныныяларыг үлэ үгүс көрүгизиргэр үчүгэй түмүктөри ситисинт Хонтозо ноһилнэгин кырдыабастар сага үйөнн ыллам ырылаах, көхтөөх көрдөөх көрүстүлэр, Хонтофолор удууска тариллибит кырдыабастар Сага Дымылаагы олжаларыг ырылаах-тойуктаах, оёукай этикчиллэрдээх, 17 иһин кыттар кариавольнай кестүүмнэрдээх улахан бөлөгүнөн кинрөөнөр Гран-при хабалыһыннарынан буолбутара.

Соторутаагыга 32 жилилээх ветераннар хордара Хатас Кудьуратын ипини шинэн тэриллэбэт «Алгыс» ансамблы кытта доҕордуу көрсүһүүнү тэрийэниэр. «Хатас» коллективнай предпринимс салайааччытатар П. Федоровага ылдытыаан үтүө өйдөбүлү хаалларан кэлбиттэрэ. Кинилэр салгыы Дьонуускайга 500 киһи мустубут «Өбүөкэй» түмсүү улахан түһүлгэттэр ыллаан-туойан, өбүөкөйдөөн, Саха театрыгар эскурсиаллаан, дуобуйа сыппиланан, астынаң үөрүүлөрүс бүк үрдөң тахсыбыттарэ.

Холбоо нирдаагастара бу дуобуйууларинан тохтоон, нус-хас олон халбатылар. Он курдук кулун тутар 12 кунүгэр Үрөх-Күөрэтээн кырдаагастар интернаттарыгар олонор бэйэлэрин саястамалхартыгар сымдаан, күндү нэадыт буолан, көрү-соннуууну нобулуттэн туттулар.

СР культуратын туйгуна Н. П. Аммосова салйар
мэйилээк ветеран дыахталларың хора быйыл 4-с сы
лың үлэлиир. Бу коллективка сэрин, хоту көһөрүл
лүү мар сылларыгар сонньоммотох ого саастах, би
лигин 70-нарын аһаан эрэр уонча норуот үөрөдүрүн
тин ветераннара, советскай-хаһаайыстыбанай, атын
эркин, суот-учуот, ветераннара, коммуналнай ха
һаайыстыба үлэһиттэрэ уо. д. а. идэлэрин толору ба
һылаабыт, үрдүк үөрөхтөөх специалистар, төрүт кул
тура туйгууннара бары биһр ылаах дыа көргөн күн
дүк дьоннор. Киилэр ортолоругар 6 көһөрүллүү
кыттымылаахтара, 8 көһөрүллүү кыттымылаахтарын
кэргэттэрэ, оһолорө, кийинтэрэ, 5 сэриг туһайыхта
ра, эрийи-муну экирдэһиһэ тэлбит, кыһалдаһа кы
быһан ullaһыат дьоннор.

Үрэх-Күөрө олохтоолаторугар Хонтодо иһилингэн ветераннарын түмсүүтүн сүрүннүүр сүбөтөн хотун Д. С. Нахсыллова эбэрде тал этэн туран библиотечка үөһө өйдөбүннүк бөлөх туттарда.

СР худалдааны туйгуунаар Н. Аммосов, Ф. Носов сайдмаларын 30 жилийн хор састааг (хорыганы өрө нөтөрүүлэхтэй, үрдэг тахымнахтэй) тодорбутун нэрөөтүүлэр хайлаагилар

Бу коллективна «Диринг уоттар» литературал түмсүүттэн 4 кайн сымдыар, Кинилэртэн Н. Тарасовтойук туйан, өттөн РСФСР нуруотун үөрөдиритин туйгуна, хоту көһөрүллүү кыттымылаада М. Прото-
дыковна 1996 сыллаахха кулун тутар 13 күнэ үү-
нэр түүнүгэр Одьулуун трагедиятыгар хомодтолоох
тук олоһо быстыбыт оротун Сина Протодыковна
«Ньургунуна» уонна «Сүрхөтөн тахсар мичээр» диэ-
хобоомнорулар бэйэтэ мелодия суруйан ылаабыты
нөрөөччүлөр дохсун ытык тылһыннан сыаналаатылар
түбүлүгэттэн таһаарбаккалар өссө эбни ылаттылар
Ити курдук СР културатын туйгуна Н. Савина, пе-
дагогическай үлэ ветераннара М. Кириллина, А. Сер-
геева толорууларыгар ылаамын ырыалар нөрөөччү-
лэри бөрнө көрөхсөттүлэр.

Маргарита ПОГОВИЦЫНА.

АБЫРАЛЛААХ ГАЗ ХАҢАН ӨЛҮӨНЭНИ ТУОРУОЙ?

Дэокуускай жуорат эргин, Намга, Хангаласка ахин аймга гайын туланын улам кэнзэтэр-кэнзэн ннэр. Бу аймралын нөрүүх эгнэлт? Оттуу мас бэлэмнээр, оло аанын, урагтын кэтир дэни билбэнкин. Одоххо-дхайхха гайн тутуу, билд үөрэхтэхтэр эгэлдэр-нэн, донг-уот үлэни чэнзэтэринэн, түүх да омуна суох, революцияда тэлгэх.

Оо, дээ, арай нги гайн орууу тууратан илин энэр
улуустариатар тирээрдер буол! Ойнуу кишэтин сии
дордожиноох собуустук садаланна илэн умудулубута
быданилаата

Илин энэр улуустарыгар Хаталас Хачыкаатыгар, Дөһөннөрүтүг бүтүн, Госкомстат этерини, барыта 116-тан тахса тый кыһа олорор. Ити саха омуз ахсаанын үс пайымыттан биригин эрэ аралый кылайбат. Ошон айылда сайын илин энэргэ тирээрдик — бу экономический, социальный эрэ буулбакка, ону албан улаан политический суолтадаах сорук.

Двоимут-сэргэйт туһунар хэцүү тымн суурталгаар буолбут бу бопһуруоһу ырытыһаары билиһи, илин эиэртти тэрттэх хас да дийи, бу кунһуэрт тэһтэру-на тэһтэрунэ мустан сүбөлнэ сырыттыбыт. Итиннэ бэйбэйт синабдыһын аһаастын двоимутутар-сэргэ-битигэр тэһтэрдэрт билиһууһиһиһиһи.

Константины, изыскивал: Черемкин Малек Константинович — Якутгазиромо колданыһаа иттигэр, Федоров Константин Семенович — «Ленасга» АО генеральный директора, Деслятин Роман Васильевич — РИД Ирбэт тон сирдэх зоо биологической проблемаларын үөрэтэр институт директорын солбуулааччы, Кариллин Афанасий Павлович — «Дойду ситим» диин Аэкоукунайга олорор Мэнэ-Хаанастан төрүттөөх диин холбоһуктары сатаааччыта итинэн мин — Иа Түмэн депутат Охлопков Ф. Г.

Консэтиньбуг не хойоонго, дьэ, маншык буолла.

ФЕДОРОВ К. С.

—Кулафайларбаш борша сымдаан мин соторуа-
цста бир миннык докумуону булан ылым, 1991
сма бос ыйын 25 кутагтар байын, илин эиорддуби
оройуоннар салайлаачтылара И. Г. Гаврильев, С. М.
Сисолягин, Г. М. Артемьев, Н. С. Оуфриси уонна
мин республикабыт Урдук Собэтин оччототук Пред-
седателэи М. В. Николоев адыгар депутаткай ыйы-
тык минныт эбиинит. Ол депутаткай ыйытыктыл-
гар илин эиэргэ сайы туоратар тулууну туруор-
субуунут. Илин багтаабыт докумуоммутугар «Вукск-
энерге» кылаабынай инженерин В. И. Бредихин су-
ругун сыйыарбынныт. Ол сурукка сэгэни, илин эиэргэ
электрөөнергини дыккын-уоту итиннигэ туһанар
кыах субуон даккыстакыныт. Сайы туораткыга
электрөөнергини туһаныы проскутууналар уонна
чугаһатар төгүл арийах үн-харчы көрдөнөрүн ыйыт
эбиинит. Оччототукта ити туруорсуу кылаабатыра,
Тодо диктөөххэ, Мысгаахтан Докуускайга дьэри Тэри
салаа турба тардылла сытара. Олорунан иккэр тас
Олуон арбаа эиэригэр сытар удуустары уонна Дь-
окуускайга халаччынымса эри тийэр-туйабыт кэмэи-
дүүсэ.

М. К. ЧЕРЕМКИН.

—Кырдыйк, үйүс салаа турба тардыла илгичи атт мыйламыт суол. Бүсүп ички салаа турбаан мункутаан сууккада 5,80 мөл. куб. м газ хачайдыныи сон. Оттоп суукада 4,20 мөл. куб. м, салгы 1300 мөл. куб. м, гайы куттабыт. Ички анэр 5 улуу-лугар эйи сууккада 1,70 мөл. куб. м, салгы 528,89 мөл. куб. м газ наада буолар.

Өзүнө өрүшү тууратан ичин эңир 5 улууштар та-
ны тирээдин техникалык-экономикалык сууттайын-
нара өсө 1988—1989 жыларга ачылдуулуктара. Тех-
никалык өтүүнө ити толору кыяалар суял. Өрүшү

туоратын өрсүсүтүүн быларынын эмне барыаллаан туоттанын көрбүшүт. Осынын Хатас уюна Табада икки ардынын 500 мм суунаах түрбаны туоратар буоллахха, бына холундахха, 30-ча мол, сык, вада буолуок диир түмүккэ кэлбиинит.

Австныг сулга Мустах—Борта—Дьонуускай газропровод үнэс салаатын тугуута саваланна. 40-ча минтуйнур турба атыгалахылына, татын солосбууна-ныгалайна. Хомойуох нини, 200 мэд. солк, бэригнэх-тэвэрттэн 30-ча эрз мэд. үбүлэннэ. Овуоха юмхи да сомолонор пвэдата суох. Үч-харчы тивибэртти бары да өйдүкх тустанхайт див сааныбын. Турбини зүүрүү Дьонуускайга саваланнахтахтах.

К. С. ФЕДОРОВ:

— Итгэл барьттай үгүйсгэж авсан суутгаан нэрүүхээ наашаа Холбооны «Ленингал» ААО суутгаан нэрүүтүүн, нарийвчлалтай газарноодтой (МГ) 20 км явахыг сэтгэл 150-аа хэдхэн бийрүүлэгчээр турбин

Кэпсэтийгэ ынйрабыт

тардан саймалд хаягчийны бөндөй нөөцөөтэй атыг асархыг. Бигр малга асар талардаахр, 200 тнл солх, капиталнай тутуу жордонор, отом магистральнай турбаттан 10 км тайччи сытар бөбү-ахтэргэ 124 тнл, солх, нэвдэ булар, Онон отук атын да көрүшэрин, колэбура, биогалы, убатылдыбыт галы (пронан-бутан), ысгалдыбыт, убатылдыбыт метан-галы (аймага галы), галтүмийт таас чогуу, сөрүдөр электроэнергины, кылаал турбатотыгэр саймал да үлэшир электростанци-тары туланын туттар сөн зтэ.

Дылоускийга пропан-бутаны отготор завод. 1 учарата тутуллаан үлэбэ киирдэ. Бу завод иккис учарата үлэбэ киярдэбинэ, сылта 15-17 тый, тонна убаталлыбыт газ отгобуллар буолуода. Үһүс учарата тутулуһаарына, ити кэмэй 24-25 тый, тоннада тирээрдиһинэн сөн. Бу завод сымалата 6,4 мөл. долларты төһүһүр, өбүсүр 182 мөл. солк. Ол эркиртайылаабылар метана, пропан-бутаны айыһа буулам, ол ороскуотун баалааһа өһөрүһүр.

А. И. КИРЯЛИН:

—Мини илгн эгэр улууустары эдентроенергинан хаячхайны туругун ыргатай нэрдүн. Эдентроинийн Дюкууекэйдийнэ ГРЭС-тэн Табага тумхулан блар эрэ ситизинион (цеш) туордан турар. Онон атянэ сыхалланын тагмыстар эрэ өртү умуордаады улууустар устара бмстара үгүс. Орууу-туруур тирэхтар (оборалар) икки ордылара 1 км ордуу. Онон тмкыр да сыйлавар-элэлэр, проводтар бмстылара мантан иккэ үбөсөн сөн. Илгн эгэр өлтүүздэи динил (ВЭ 155) 30-тан таха бларынаа эргэрдэ, диниинан, кантианнай өрөмүөгүс улаханынк палдылар.

Дюкунскайдан ГЭС кыялтанда илин элдерден улуустар наадыйшыдарын хайдах да толору хаачы бар кыада суук. Нерюнети ГЭС-и уонна Чудаманнаады ТЭЦ-и кытары холбоон бири кэлиин энергетикадан өтөрөр илин, үлүһү тийбэттиэн, барг соторуан кыадылат суол буолбута чуолкай. «Якутскэнерго» АУ уставной фондатыгар республикабыт өлүүскөтө 1,5%-тан ардубат. РАО «ЕЭС России» кыада 49%, ошон күүнннн: энергетикадан өтөрөрү кытарына да суук курдук.

Өсөө олздук гыя сүрүнүктүү адентрический ситимир (он аата, сүрүү линиятан археал барар линиялар) аяра эргердүүлөр. Сөмий күүлүдө джон баар—олору аны кий да мерит-карийот (бесхвостые). Урунку сохостар суохтар. Овоо, бука, мянган жыыа өбүтчү

турам үлэснэр электростанциялар ивэди буюуох чин-
чээлхэтэр. Гал тийһэрини, ити дэбигис кыаллар
суод. Ону, дьэ, экономический өттүн араан суоттаан
көмүскэх ивэди.

Р в ДЕСЯТКИ:

[illegible]

Мин даяхсинээрм даян баар-манна тываны дараа кардн эдиллар. Илан энэр улууустарын сирин-уотун нана 9,1 мал, га, онтон таята 6,37 мал, га. Дээ би-инин суоттаан көрүбүн. Биан мал даянтин-уотун туттарылар 100-150 куб. м тутуу маан, итининеригер сая маан 20-32 куб. м, оттук маан наада буолар. Чо, баар, бина холуйан, тутуу маанан 10-15 га сир-га көртинер, оттуу маан 1 гектардан 40 куб. м да калар буолулар. Ончоро 500-чэки кинилээх бөһүөлэн сылаата 50-75 га сиргэ тывын айтыртар. Онон кал 30 сыла оттук итинин тутуу маан бэлэмвөө-инига 800-1200 тая, га наниэх тая кардиланиа, 70 тая талаах ойуур солонон баанына онбулунаа, Итинин суол онбууутун, электроинин тардыллы тая энин эбин кэби, 10 километрдаах суолу оноруу-га ортотунан 50, ЛЭН-и тутууга 30 талаах ойуур со-лонор. Ону сэрго орт уотун алдархайа сыттада дин! Алардис 1986 с. бичуна-Анна инин ардыгар 562 орт уота барыта, онио 7494 гектар наниэх ойуур умайбыта.

Ойгуур аймга тэнгэс дэвсгэр дэвсгэр, Кини син-
ги түтүүг увуулчу улахан султаллах, Билэги нэ-
тэж нэрүүлбүтүн, Сахи сирин кини оройуоннарыгар
1989—2000 сс. сини көтүүгэ ойгуурга сайын устата
ортотунан 163 мм буоллагына, бааһыналарга 260,
мэчирэн, хадунга сиритэр 300 мм тийэр этэ, Оттон
салаады орто сөөтүүбүт 250 мм тийэр дин, Онон
ойуур алара нэрдиллэни оруһууллубот экологическай
мэдэнигэ тириэрдэнэ сөн, (Айуунга оруһу таз туораа-
һына онуоха олбот мэнэ уутун курдук буолуох этэ,
Итиннэхэ өлбөт арыт түтүү атын матырыйаалларын —
пенобетону, кирашчсин, цемент-бетон блоктары,
арболиты ичин окурдууну дэлэт! Чалдай күөх ойуур-
бүт баралсан оро тыһына түсүһкө дьлы буолаахтына
этэ.

Түүмшүүтүгэр маянгыг эгэбит. Гайн турбаан
Өлгөн өрүүг тууратын маян арай судургу дыла
буулбатар. Утуман үгс үн-харчы көрдөнөр. Ону са-
лайлаачы эр өгтө туруорустайна өтөрүнөн баян-
рыллара билинбөт. Арай ошо дон-сэргэ сир-сир ах-
сын күүскэ түлээн күүс-нүмө буулладына хайна эби-
тэ буулга?.. Сорохтор өрүүг тууратардынагар гайн
мисхэтатгөр булан хостообот бидэн кыра өрөснүт-
таах дэлэр сурахтара ниллэр. Очого, дэ, амрыкт
ыраатар. Ити түбэлтөгө хас да түүмүдэ кэтхээрби
түгэр тийсэбит: көрлөнүшэ (нонски), рааведната,
үлэлир турукка тирирдинтэ (эксплуатацин) түс-
түснэ үбүдөнөр, ымылалар. Ити түлүмэх бириднэтэ
хастыг да сылы эрийлэн сөн. Дэ, ол эр кэиннэтэн
бастанн бырйылатканын баян түбүгө эрмээлэп

Ошөн дөмнөт-сөрөгөт, улууснут хайнаатын нөгүү
бу тийн суолтазах бопурууса санаабатын этнэх
этинет ййытадастаххытына даганы ймахынит тийнэ-
ринон үөрүүнү нитары хоруйдаба сатыаххыт.

Кавсатинин Фадилни ОХЛОПКОВ суруйда.

ХАЙАХСЫТ ӨРТӨ ОСКУЛАТЫН
70 СААБЫН ТУОЛУУТГАР

Ахтан-санаан аастахха

А. П. Илларионов атынан Хайахсыз сэтгэ нываастаах оркуулаатын бүтүрбүтүм 45 сыла буода охсубут. Саянырдабын ахсын биһгэ үөрэммит ордорун уонна үөрэммит учууталларын түстүрүбүн тэһэ астарын санаан адьарык үлүсүн өһөр өбүт. Оһөл учууталларбын кылгастык кэһсээн ыһыһым.

Директорбыт «сэкиктэ» ыһрытарбыт чачархай багыттаах, сүрдөөх намын, элээрэй куодастаах, хатыһыр П. Г. Иланын билигин саха тыһыгар үөһөтөрө. Петр Гаврильевич оҕолорго үһүлүүчү үгүс сатылынаах, кэли билини биэрэр учуутал этэ. Хара-баран, өмөс көрдөөхө дөһөннөө көрүнөөх, кичэлчии ыһрыллыбыт тоболоох, сүр айыстын кулаан күһүтүрэтэр, бөдөн унуохтаах ачуучлут С.И. Жарков көрдүүр устун аа-дьуо хааман дэлкэһтээн пээрин көрдөхпүтүнэ, оҕолор тутта чумуура түһүн сэлэлээн биэрэрбит.

Алтыс кылаастан нуутча тылшыгар уонна литературатыгар сана учуутал кэлбитэ. Үрдүк лүкөстүр унуох-

таах, унш, шолодор сирөйдөх, курахтуу, сардык харахтнах, мутунча күөдө өшөөх толстовка дизи атта-нар куртнах хомуууолтаах кили мэинийги дууокиа кириш калда. Оа—Н. Н. Шарлов—Тыаһыт эгэ. Николэй Николэевич биһэхэ, нууччалык олох мэлөхтүү билэр оолорого, кэпсэирини, быһарарынан тууга субуланыта. Уруоккув хоң курдун бидэл сыык аһыах-тэстэххирэ: «Совершишио жерно»,—диң-диң кэригэри оолорор бусура. Очолорого Н. А. Ойуууский сары таллаң эрор кэмэ эгэ. Бирдэ биһэхэ хайымыга хайдах-сорообуттарып кэпсэбитэ: «Эң тыныраахар ин-нэлэри батарыа аһыалларытан ордуң улааһа ма-рыга суода»,—диң кэпсэбитин өйдөөн хаалбыһым.

Бүгд салалтын амала туһан хаялбыт Кашыл Сулуе орденын уса түөлгүсүр аңымымыт И.Д. Егоров ботаникада уовна зоологияда үрөстөрү. Күмөстүмүт баскытти шалтүйдүн тараамымыт, бэрү ыраас номорон сирейдөө-хирейлөөх Ишкенинтий Дмитриевич эбисийлээнгити хармайдыр бастаан эңиргэ айыынон, кэли талас сүгөһөн туттарга хаас элэ сүүбүһөн таһамыла сылларга сыйыа үлээһи үөрөһөн кыһитийбүтүрүн түһүһөн: «бука» дие-диэ маһык охсолторо», — диеһи аһитинан далайан көрдөрө-көрдөрө кэһии турара харахпар бу баар.

История уруугар Одиссей, Спартак хөрсүн-хөдүүг

сырмаларын тустанан утуулал умсугутуулаах кэп-
сэнин бары тартарал иста омордохко урук буннугун
билдирэн чурал тугдаара гүһэр. Очкоруна: «Сал-
гыттын аныгыскы урукка кэпсэм», — диабетини
учууталыт Михаил Прокопьевич Ефимов кылдастан
таһара.

Тобугун бокунгиттан хааман нийслэлшээр, бэрт сэтгэлээр-симнаас майгзлаах Максим Дмитриевич Дорофеев арифметикийн, алгебрын, геометрийн уур-бут-тунгуйт курдук билаарара-хэснээр, ВЛас кылаас-на кылааспыт сазайаачтыг, билигн да тэн курдук сымдар Василий Гаврильевич Понсеев географийн бээрбэт, 6-7 кылаастаран Петрова (билигн Пермякова) М. Г. хэмийдэ үөрлөхтэ, Чуранчттан үөрлөх-мэдбт мал-малан тэгүрүк сирөйдэх Коля Макаров-тын нийлэх илартад биярээ одорбулхут, Кини билаан тухх арэ дээбөнн санаран оворору Күллэр билималаахыт, Кымынарар дээш биябэт холку мугу-тан Мария Гаврильевна: «Коллар эмиз дээбөлөхөн арэдт, тохтоон эрэ», — дикрэ, Сымалзния оюн бүтэрэ, билигн тохтоон халаабыт.

Афоня Гондратьев, Мирфа Афанасьевна үөрөхтэрин-
гэр убулунчу үчүгөй окулор бааллара, хомойуох ийин,
олохтоң эрдэ барымтара...

Николай ФИЛИПОВ, Чармер.

1-я программа
Канал ОРТ
Уважаемые телезрители! Наш канал примет Вам свои программы в перерыве в эфире до 15.00 в связи с проведением общенациональных работ.
15.00 Новости.
15.20 Звездный час.
15.45 «...До шестидеяти и старше».
16.20 Мультсериал «Почемучки».
16.45 «Брава».
16.55 «Воздушные замки».
18.00 Вечерние новости.
18.25 «Ураган» города Спб.
18.45 «Жизнь моя».
19.40 «Что хочет стать миллионером?». Телеигра.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время. Информ. канал.
21.30 «Секретный фарватер».
23.35 Встреча.
00.20 Ночные новости.
00.35 «Футбол». До 01.15
2-я программа.
Канал «Россия»
05.30 Уважаемые телезрители! В связи с проведением работ по переносу телеканала «Россия» с 01.40 до 08.30
08.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля». Телеигра.
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Москва-Мир».
08.45 Православный календарь.
08.50 Время. «Дежурная часть».
09.15 «Милые США». Фильм.
10.00 ВЕСТИ.
10.30 «Санта-Барбара» Сериал.
12.30 «Сестра». Сериал.
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда». Сериал.
15.55 «Калмбур».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.
Якутск
17.30 Программа передач.
17.35 Киножурнал «1С».
17.50 «Сериалы. Снегосталь».
18.50 «Секреты и интриги».
19.20 Видеозаписи.
19.30 «Собака сирота». Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 ВЕСТИ.
20.30 Время. Вести-Москва.
20.50 Авторские программы Елены Миски «Страна Беломорья».
21.30 «Андрей и К».
22.35 «Простые истины».
23.00 ВЕСТИ.
23.30 Время. «Мир сегодня».
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 «Дежурная часть».
00.00 «Случай и квадрат» 36-80. 1982 г. Фильм.
01.25 «Спорт за неделю».
02.20 «Возвращение к жизни».
3-я программа
Канал «Россия»
17.30 «Вечный зов». Сериал.
19.00 Шальные деньги. Сериал.
Вторник, 20 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Телеканал «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.15 Воздушные замки. Сериал.
10.35 «Что хочет стать миллионером?». Телеигра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день».
12.55 «Секретный фарватер».
14.10 «Жизнь моя».
15.00 Новости.
15.20 «Царь горы».
15.45 «...До 16 и старше».
16.20 «Почемучки». Мультсериал.
16.45 «Брава».

18.00 Новости (с субтитрами).
18.15 «Победим?». О футболе.
18.45 «Здесь и сейчас».
18.55 Как это было. 1950-53 г.
19.40 «Убойная сила-2». Фильм.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время. Информ. канал.
21.30 «Опасность для жизни». Ком.
23.35 «(Англичанка)». Прогр.
2-я программа
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля». Сериал.
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Утро с АиФ».
08.35 «Воды и телепоки». М/ф.
08.35 «Умная собака». Сериал.
08.45 Православный календарь.
08.50 Время. «Дежурная часть».
09.15 «Моя семья».
10.25 «Спасите малышей».
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра». Телеигра.
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда». Сериал.
15.55 «Сам себе режиссер».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.
Якутск
17.30 Программа передач.
17.35 «Тучей». Булуянский у.
18.00 «Почемучки и Янтарь».
18.15 «Экономка в жемане».
18.30 «Ты сирота».
18.50 «Судья и злодей».
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 ВЕСТИ.
20.30 Время. Вести-Москва.
20.50 «Фигурное катание».
22.30 «Россия»-матч. Сериал.
23.00 ВЕСТИ.
23.30 Время. «Мир сегодня».
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 «Дежурная часть».
00.00 Мужчины и женщины.
00.50 «Искусство изобразить».
1985 г. (Франция). До 02.30
3-я программа
17.30 «Ты и Джерри». М/ф.
17.45 «Вечный зов». Сериал.
19.00 Шальные деньги. Сериал.
Среда, 21 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Телеканал «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.15 «Воздушные замки».
10.35 «Убойная сила-2».
11.10 «Победим?». О футболе.
11.40 История одного шедевра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день».
13.05 Секретный фарватер. 2-я.
14.20 Как это было. 1950-53 г.
15.00 Новости.
15.20 Сов. дикунчик.
15.45 «...До 16 и старше».
16.20 «Почемучки». Мультсериал.
16.45 «Брава».
16.55 «Воздушные замки».
18.00 Вечерние новости.
18.15 «Команда Кирок».
18.45 «Здесь и сейчас».
18.55 Человек-жук.
19.40 «Империум»-моя удача.
20.45 «Спокойной ночи».
21.00 Время. Информ. канал.
21.50 Фигурное катание.
23.20 «Почемучки» и «До побед».
23.50 Ночные новости.
00.05 «Тучей».
00.35 «Полтергейст-3» Трейлер.
2-я программа
Канал «Россия»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля». Сериал.
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Открытая женщина».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Один в без оружия». Худ.
10.45 «Фигурки». Киножурнал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Простые истины».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.

07.25 «Телеигра».
08.30 «Утро с АиФ».
08.35 «Катерина». Мультсериал.
08.45 Православный календарь.
08.50 Время. «Дежурная часть».
09.15 «Спасите малышей» с Р. Бонном. 1978 г. Комедия.
10.45 «Фигурки». Киножурнал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра». Телеигра.
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда». Сериал.
15.55 «Простые истины».
16.25 «Простые истины». Сериал.
17.00 ВЕСТИ.
Якутск
17.30 Программа передач.
17.35 «ТВ-сторона».
17.55 «Комм. программы».
18.25 Молодежный «Телеканал».
18.45 «Фигурки».
19.15 Там два...
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 ВЕСТИ.
20.30 Вести-Москва.
20.50 «Продвигая вперед».
23.00 Вести.
23.30 «Мир сегодня».
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 «Дежурная часть».
00.00 «Кровавое предостережение» (США). 2000. Фильм.
01.35 Русское радио. До 01.50
3-я программа
Канал «Россия»
17.30 «Ты и Джерри». М/ф.
17.40 «Вечный зов». Сериал.
19.00 Шальные деньги. Сериал.
Четверг, 22 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Телеканал «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.15 Воздушные замки. Сериал.
10.35 «Что хочет стать миллионером?». Телеигра.
11.15 «Сериалы. Команда Кирок».
11.45 История одного шедевра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день».
13.05 Секретный фарватер. 3-я.
14.25 «Смехотворная».
15.00 Новости.
15.20 Программа «100%».
16.20 «Почемучки». Мультсериал.
16.45 «Брава».
16.55 «Воздушные замки».
18.00 Вечерние новости.
18.15 «Команда Кирок».
18.45 «Здесь и сейчас».
18.55 Человек-жук.
19.40 «Империум»-моя удача.
20.45 «Спокойной ночи».
21.00 Время. Информ. канал.
21.50 Фигурное катание.
23.20 «Почемучки» и «До побед».
23.50 Ночные новости.
00.05 «Тучей».
00.35 «Полтергейст-3» Трейлер.
2-я программа
Канал «Россия»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля».
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Открытая женщина».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Один в без оружия». Худ.
10.45 «Фигурки». Киножурнал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Простые истины».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.

17.30 Программа передач.
17.35 «Супермен о коммун».
18.20 «Комм. программы».
18.45 «Убойная сила».
19.15 Милосердный Телеканал.
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 ВЕСТИ.
20.30 Время. Вести-Москва.
20.50 «Скандинавские календары».
22.15 «Открытая женщина».
22.45 «Фигурки». Киножурнал.
23.00 Вести.
23.30 Время. «Мир сегодня».
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 «Дежурная часть».
00.00 Кинографическая связь. 1999 г. Фильм.
01.30 Русское радио. До 02.25
3-я программа
Канал «Россия»
17.30 «Ты и Джерри». М/ф.
17.45 «Вечный зов». Сериал.
19.00 Шальные деньги.
Пятница, 23 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Телеканал «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.15 Воздушные замки.
10.35 «Убойная сила».
11.10 «Почемучки» Кирок Сериал.
11.40 История одного шедевра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день».
13.05 Секретный фарватер. 4-я.
14.20 Чужие и знакомые.
08.00 Новости.
15.20 «Команда Кирок».
16.40 «Брава».
16.55 «Воздушные замки».
18.00 Вечерние новости.
18.15 Вести и сейчас.
18.25 «Фигурки» Кирок Сериал.
19.40 Пиле лудес.
20.45 «Спокойной ночи».
21.00 Время. Информ. канал.
21.55 «Белая» «Роботы-2».
23.55 «Тайны».
01.05 Ночные новости. До 01.30
2-я программа
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля».
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Господи и один день».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Сладкий календарь» 2-я.
10.35 «Фигурки» Киножурнал.
11.00 Вести.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Затерянный мир» Оли-Куле. Худ. фильм.
17.00 Вести.
Якутск
17.30 Программа передач.
17.35 «Тучей».
18.10 «Золотые образы».
18.30 «Полтергейст-3» Трейлер.
18.50 «Господи».
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 Вести.
20.30 Вести-Москва.
20.50 «Дураки умирают по пятницам». 1990 г. Ком. драма.
22.40 «Крик-2» (США). Фильм.
00.05 «Дежурная часть».
01.05 «Дважды прожитый туфель» (США). Эротический фильм.
02.55 «Быстрая езда».
Суббота, 24 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Новости.
08.20 Программа «100%».
08.50 Мультсериал.
09.10 Комедия «Алиф».
09.40 «Игра, гармония, любовь».
10.10 Смех.
10.30 «Смехотворная».
11.10 «...До 16 и старше».
11.40 «Почемучки».
12.15 «Добрый день».
12.45 «Секретный фарватер».
13.15 «Добрый день».
14.05 «Секретный фарватер».
14.45 История одного шедевра.
15.00 Новости.
15.10 «История одного шедевра».
16.05 «Добрый день».
16.35 «Умные и умные».
17.00 «Жизнь моя».
18.00 Новости (с субтитрами).
18.25 «Милосердный календарь».
19.20 «Белая» «Разрушитель».
22.30 Времени.
23.45 «Телеканал» Сериал.
2-я программа
Канал «Россия»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля».
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Открытая женщина».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Один в без оружия». Худ.
10.45 «Фигурки» Киножурнал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Простые истины».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.

17.30 Программа передач.
17.35 «Супермен о коммун».
18.20 «Комм. программы».
18.45 «Убойная сила».
19.15 Милосердный Телеканал.
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 ВЕСТИ.
20.30 Время. Вести-Москва.
20.50 «Скандинавские календары».
22.15 «Открытая женщина».
22.45 «Фигурки». Киножурнал.
23.00 Вести.
23.30 Время. «Мир сегодня».
23.40 ПОДРОБНОСТИ.
23.50 «Дежурная часть».
00.00 Кинографическая связь. 1999 г. Фильм.
01.30 Русское радио. До 02.25
3-я программа
Канал «Россия»
17.30 «Ты и Джерри». М/ф.
17.45 «Вечный зов». Сериал.
19.00 Шальные деньги.
Пятница, 23 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Телеканал «Доброе утро».
09.00 Новости.
09.15 Воздушные замки.
10.35 «Убойная сила».
11.10 «Почемучки» Кирок Сериал.
11.40 История одного шедевра.
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день».
13.05 Секретный фарватер. 4-я.
14.20 Чужие и знакомые.
08.00 Новости.
15.20 «Команда Кирок».
16.40 «Брава».
16.55 «Воздушные замки».
18.00 Вечерние новости.
18.15 Вести и сейчас.
18.25 «Фигурки» Кирок Сериал.
19.40 Пиле лудес.
20.45 «Спокойной ночи».
21.00 Время. Информ. канал.
21.55 «Белая» «Роботы-2».
23.55 «Тайны».
01.05 Ночные новости. До 01.30
2-я программа
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля».
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Господи и один день».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Сладкий календарь» 2-я.
10.35 «Фигурки» Киножурнал.
11.00 Вести.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Затерянный мир» Оли-Куле. Худ. фильм.
17.00 Вести.
Якутск
17.30 Программа передач.
17.35 «Тучей».
18.10 «Золотые образы».
18.30 «Полтергейст-3» Трейлер.
18.50 «Господи».
19.30 «Собака сирота» Якутия.
19.50 Реклам.
Канал «Россия»
20.00 Вести.
20.30 Вести-Москва.
20.50 «Дураки умирают по пятницам». 1990 г. Ком. драма.
22.40 «Крик-2» (США). Фильм.
00.05 «Дежурная часть».
01.05 «Дважды прожитый туфель» (США). Эротический фильм.
02.55 «Быстрая езда».
Суббота, 24 марта
1-я программа
Канал ОРТ
08.00 Новости.
08.20 Программа «100%».
08.50 Мультсериал.
09.10 Комедия «Алиф».
09.40 «Игра, гармония, любовь».
10.10 Смех.
10.30 «Смехотворная».
11.10 «...До 16 и старше».
11.40 «Почемучки».
12.15 «Добрый день».
12.45 «Секретный фарватер».
13.15 «Добрый день».
14.05 «Секретный фарватер».
14.45 История одного шедевра.
15.00 Новости.
15.10 «История одного шедевра».
16.05 «Добрый день».
16.35 «Умные и умные».
17.00 «Жизнь моя».
18.00 Новости (с субтитрами).
18.25 «Милосердный календарь».
19.20 «Белая» «Разрушитель».
22.30 Времени.
23.45 «Телеканал» Сериал.
2-я программа
Канал «Россия»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 «Мамуля».
08.50, 07.50 Местное время.
09.15 Семейные новости.
09.25 «Телеигра».
08.30 «Открытая женщина».
08.45 Православный календарь.
08.50 «Дежурная часть».
09.15 «Один в без оружия». Худ.
10.45 «Фигурки» Киножурнал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 «Санта-Барбара».
12.30 «Сестра».
13.30 Новая «Старая квартира».
14.00 ВЕСТИ.
14.30 «Что хочет стать миллионером?».
15.00 «Лунная Феранда».
15.55 «Простые истины».
16.25 «Простые истины».
17.00 ВЕСТИ.

